

De ortographia

Quattuor fuerunt sinodi principales que ad authenticandam autorizandam et defendendam fidem quam scriptura sacra predicat conuenerunt. scilicet nicena tricentorum et octiduum episcoporum constantino augustino impante pacta. in qua nomen perfidie blasphemiam condemnat quod in equalitate sancte trinitatis. Arius assererat. et contra substantialem deo patri deum filium eadem synodus confitetur. Secunda constantinopolitana centum et quinquaginta patrum sub Theodosio seniore qui macedonium negantem spiritum sanctum esse deum condemnavit. consubstantialiter patri et filio spiritum sanctum demonstrans. scilicet et dans formam symboli quam tota grecorum et latinorum confessio predicat. Tertia ephefina ducentorum episcoporum sub iunio theodosio augusta edita. que nestorium duas personas in christo confitentem iusto anathemate condemnavit. ostendens manere in duabus naturis unam domini nostri iesu christi personam. Quarta calcedonensis. cccc. sacerdotum sub marciano principe habita in qua euticen constantinopolitanum verbi dei et carnis unam naturam pronuntiantem et eius defensorem dyoscorum quendam alexandrie episcopum et ipsum rursus nestorium cum reliquis hereticis unam patrum sententiam condemnavit. predicans sic natum christum de virgine ut in eo substantiam diuine et humane confiteretur nature.

De ortographia.

Propter scripitorum imperitiam de ortographia sunt aliqua breuiter annotanda. Sciendum ergo quod b transit in literas sequentes in certis compositionibus sequente c. ut occurro succurro. F ut officio sufficio. g ut suggero oggannio quod ad vulpes pertinet. m ut summitto. p ut suppono oppono. r ut surripio et arripio. In quibusdam manet immutabilis ut in abrogo abrado. **U**n. s. **C**appa ferens gramen b sumit per sociamen. i. beclra b in ab et sub ob si sociat per compositionem incipientibus ab his literis transit in illas. et duplicat illa littera. Un. subcinericius p b in prima syllaba imputat ab aliis vitio scriptorum. **S** quoque in u. fm priscianum ea euphanie mutat ut aufero pro abfers et aufugio pro abfugio. **D** in hac compositione adtransit in lras sequentes per compositionem scilicet e ut accidit. **F** ut affigo. **G** ut aggero. **L** ut allido alligo. **A** ut annuncio. **P** ut ap

pono appello. **R** ut arrideo. **S** ut affideo. **T** ut attineo attingo. **T**ollit tamen si qui sequitur personam post s ut aspro et asto. **V** **L**oz flagras lenis pira saltans ad sibi mutat. **T**ollit inde tamen sequitur si persona post s. **P**er principias sillabaz accipias lras in quas mutat d in compositione propositiois. **F** m priscianum sonat obscurum in extremitate dictionum ut replum aptum in principio ut magnum mediocre. in medijs ut umbra. **T** r transit in n sequente d ut tamen tantumdem. **T** ut idem idem. **L** vel q ut num nuncubus et nunquis nunquam anceps per amceps. **A** m propositio s vel c vel q sequentibus in n mutat m. ut anfractus ancisus anquero. sed vocali sequente itercipit b. ut ambitus ambesus. **A** r transit in l sequente quoniam in et con compositionem cum dictione incipiente ab l. ut illido et collido. in r ut irrideo et corrideo transit in m. ut imitto imunis. in p ut impleo impius. in b ut imbuo ibibo. d tribus ultimis dicitur m vel p vel b nunquam vult n fore per se. **A** r transit etiam in c ut ecquid per enquid. **D** r transit in c ut sequitur securus. loquor locutus quod cuius. quod per coquario debet scribi coctus et non coctus. **A**ntiqui dicebant quum per cum. quur per cur. **Q**uoties ex propositio constructa cum dictionibus incipientibus a vocalibus remanet integra ut exaro. exagito. exeo. exigo. etoleo exuro. vel ab his quattuor personantibus c ut executio. t ut extraho. p ut expro. s ut exequor. **S**i componatur cum dictione incipiente ab s transit in ipam. ut officio effundo. **E** vero componitur cum dictionibus incipientibus a b. ut ebisbo. a d ut edo educo. a g ut egero. ab m ut emineo emico. ab n ut enarro enodo. ab r ut eripio. ab u consonante ut eueho euoco. ab i ut eicio. reliquis vero sequentibus proponitur ex ut dictum est. **E**t ab cum vocalibus ponuntur in appositione. ut ex aula ab illo. **E**t a cum consonantibus ut e domo a rure. **A**bs apponitur quibus dictionibus incipientibus a q ut abs quibus. sed componitur cum dictione incipiente a c ut ab secundo abscedo. et a te ut abstineo. **L**u di et dis conueniant. **N**otandum quod dis componitur cum dictionibus incipientibus a c ut discubo discutio. ab differo et diffido in quibus transit in f a p ut displiceo disputo. a t ut distraho distedo. ab s ut dissicon et dissipo. ab i consonante. ut dissiigo. **A**lijs quibuscumque personantibus sequentibus proponitur per compositionem di non dis. ut dimitto diduco diruo dirupo. digero diligo diluo. **Q**uoties trans componitur cum dictione incipiente a d n et i consonantes

abicit quo ad scripturā et quo ad pronū/
 ciationez vt trado traduco, ab n vt trano
 ab i consonāte vt traicio. ¶ Quoties cir
 cum 7 am et quelibet desinēs ppositio i m
 cōponitur cum dictioe incipiente a vocali:
 debet scribi vt ostendat esse de integritate
 illius dictiois, non debet autē pnunciari,
 vt circūo circūago. Inambio et ambulo
 m pronūciatur, qz b interponit. In come
 do autē est m accidentaliter, qz n mutat in
 m, ex con et edo es n mutata in m, circum
 amicto etiā si est cōpositū seruat regulā su
 pradictam. Si sunt due partes tunc m so
 num suū tenebit. Nota q littere i hoc ver
 siculo cōprehense interponunt dictionibz
 causa euphonie, s. Dant euphoniā risus
et ymbra cado, R vt dirimo, t vt itentidē
l vt obscurus, d vt redimo, m vt comedo,
i vt vtinā pro vt nam, b vt cōburo et am
bio, y vt bos bouis, c vt sicubi, et additur
l vt obliquus ex ob 7 equus. ¶ Abūdo nō
debet aspirari ex ab et ynda. Achates per
ch, Harena ab hereo, fm papiam aspirat
ab areo res, fm huguitionem scribitur s
ne b, Asteriscus in antiquis libris scribi
tur per s in penultima sillaba, 7 in Papia
et in huguitione, et sic nō est dictio cōposi
ta vt quidam volunt ab aster et icon, aste
ricus, i. paruus, aster id est stella, Aut per
t est coniuunctio, Vaud per h et d aduerbi
um negadi, Ausugio ex ab et fugio b in v
conuerſa, Autumo ex ab et timos quod ē
mens, et mutat b in u et ti in tu, negz debz
sanare ibi c, Auctor ab augēdo scribit per
c, Autor pro autoritatē habentē vel p poe
ta sine c, Actor ab agendo per c et t sine u,
Bdellium debet scribi per b in principio
fm huguitionē, ¶ Cinomia est musca ca
nina, a cinos quod est canis, Lenomia ē
musca cōmunis, a cenon quod est cōmu
ne, et sic deberet ibi scribi, venit cenomia
et cinifes, Cistarcia formāt quidaz cistar
cium a cista, fm Alexandrū neqz per c fm
Isidorz vero per s dictum a siccitate, Sy
tropedes scōm huguitionem et Papiam
per s scribit, licet vitiose p cin multas bi
bliis inueniat, a sin quod est con et tres et
pes, Crebra crebro et crebreo bres, bzuī,
per duplex r scribi debet per vnū ante et p
vnū post, ¶ Dissicio cis, dissecui, a dis
et seco antiquum verbum in hymno illo,
dissice, i. dissipa et abrupē, Ditionis p do
minio sine t, Domnus 7 domina sine p p

m. **Dracma** me, p c, octaua ps est vncie.
Dragma atis, p gest qstio siue interroga
 tio. **Un dragmatic**, i. interrogatiu, alij
 dicūt q drama me, et drama matris vtrūqz
 sine c et sine g est cār in q loquit spōsus et
 spōsa. Alij dicūt q drama atis, est qra ps
 stateris, drama tis, gen carminis. **Esu**
rio ris, nō p r sed p s scribi debet, ab esum
 esu **Eijcio** cis, p duplex h qz primū est cō
 sonās, secundū est vocalis, **Ephēb** p pb
 vel p vnū f, **Papias** vō scribit p duplex f,
Efrathe ab efratim p duplex ff, **Ephras**
teus ab ephrata p pb, **Eufrates** ab eufrate
 qd est frugifer p eu, **Egilopiū** vel **egilos**
 pia caro q nascit in angulis oculoꝝ, **Ex**
ero ris, sine s pferre et discoopire, **Flac**
ceo ces, flaccui p duplex c, **Brassor** aris
 est iuadere latrocinari, pdari, impugnare
 crudeliter, a gradior quasi ipetu gradi ad
 agēdum crudeliter p g, s crasso sas, 7 cras
 sor aris, i. fieri crasium vel impinguari p
 c, a cresco cis, vl a creos qd est caro, **Jere**
mias fm huguitiō, per b, **Dyebuseus** et
 byn mēsurā et hircus et hyspanus, **Derof**
 i, vir nobilis, **Hostio** stis, i. cōgre, hoc ho
 stiu 7 hostis aspirant, ¶ **Imo** aduerbiuz
 eligendi p vnū m, **Kabi** p k debet scribi
 nomen est mēsurā, **Patra** per duplex t
 est cella vel potius quod tenet beremita
 sub pedibus **Hitto** tis, per duplex t **Ha**
tus, i. filius, **Flata**, i. filia, **Snatus**, i. gene
 rarus, **Snara**, i. generata, **Inde** agnatus
 quasi eodē genere natus, **Cognat** quasi
 simul nar vel simul generat, **Docneu**
ma atis, et hec neuuma me, dicit vocū enuif
 sio et modulatio, **Pneuma** atis, idem est
 quod spūssancrus, grece pneo latine, flat
 spūs vel aspiratio, **Un pneuma** p spū p p
 neuma sine p p cātū, **Narus** ra, rū, i. sciēs
 et gnarus ra rū, p prothesim, cū in ignar
 i, nesciēs, **Inde** ignoro ras, **Un** be dicitio
 nes scribunt p g, et derinate ab eis 7 hoc p
 prothesim, vl vt alij volūt ē p naturā **Un**
 in cōpositioe n nō trāsit in g, sed subtrabi
 tur, idē dicit de agnosco 7 de alijs cōposi
 tis a nosco q inueniunt scribi p g, cum no
 sco naturaliter scribat per n, ¶ **Dgdo** gre
 ce octo latine, vn ogdoas adis, i. ogdo p
 g 7 d, **Inde** octo g 7 d mutatis i c 7 t, **On**
 eris, p sarcina 7 onero ras, et derinata ab
 eis sine aspiratioe fm huguitionē 7 papi
 am **Ociū** cij, p vnū c, **Occo** cas, ex ob 7 ce
 co cas, p duplex c **Occecare** id est scindere

De accentibus

vt terram trahere. hec occace. p duplex c. i. rastrū. Occipitū siue occipud. p duplex. c. Opportun⁹ p duplex p. Dopotet p vnū p. Opplere. i. circūplere p duplex p. Op/ to p vnū p. Obtineo p b. Parabis. a par et absida quasi parib⁹ absidis. i. lateribus Pellicius p i debet scribi. vnde noia que duab⁹ sillabis supant primitiua i habent antepenulmā. vt pellis pellici⁹. ordei or/ deatius. tribun⁹ tribunici⁹ q̄ vna tantum sillaba supant habent e. vt triticū triticeus Plias adis. est signū septē stellarū ibi est i consonans. sed cōiter p sincopā ponitur i cōsonās pro vocali dicit et plias adis Pri sana et pisanariū debet scribi p p et t i p̄i cipio. Psallo psalmus psalterium. z pro/ tos qd̄ est casus p p in principio ¶ Quat/ tuor p duplex quater aut p vnum t. Que cōiunctio copulatiua p vnū e. Que nomē p ae diptongon. tā in feminino singulari q̄ in neutro plurali. Quotidie p q nō p c. ¶ Repperio per duplex p in p̄terito scribitur et reppuli Scipio p sc et scilla p peri/ culo Sed cōiunctio p d et nō per t anti/ q̄ dicebāt sedū Sicca p gladio p duplex c ¶ Sugo gis p vnum g tantū. Sumo is p vnū m. Summus ma mū p duplex m Tenno et cōtenno non habēt p in presenti sed in p̄terito et supino. De teneo nes nui tentū tenu u mutando i o fit tento tentas p n et sine p et tentatio nisi velis formare verbū a tenno temp̄i temp̄ū. et tunc ha/ bebic temp̄o ras p p. Tignū p gest laque ar. Timū p m neu. ge. ē flos et quedā her/ ba odorifera. Tinn⁹ p vnicū i et duplex n est piscis. Tinnū p duplex ū et vnū n ē ges/ nus ligni impuribilis quidā tñ nō dupli/ cant i. ¶ Vita p vnū ta viuo Vita pro ornamento mulieris p duplex t scribitur. abeo sic debet litterari ab est p̄ima sillaba e secunda o tertia. z sic de consimilib⁹ iudi/ candū que p̄ponūtur appositionib⁹. Ha/ beo bes. aspirat cū suis cōpositis. vt et hi/ beo inhabeo p̄ter q̄ cū debeo et p̄beo. &. Aspiras habeo nisi debeo p̄beo tantum.

¶ Tractatus de accentibus

Ad maiorē eui/ detiam eorum que in textu bi/ blie tam cursorie q̄ tenuiter z supficietenus sunt dispersa generales no/ tulas de accentib⁹ colligamus. Est autem accentus artificiosa modulatio vocis in si/

gnificatiua prolatione. Tres siquidē sunt scz. mellica q̄ at̄ēdit i cātu z illi adiacz neu/ ma quod est cantus. Metrica que at̄ē/ ditur in scansionē metrozū et illi adiacet rē/ pus. Significatiua siue prosaica que at̄/ tenditur in cōmuni sermone et illi adiacet accentus. ¶ Sunt autē tres accentus p̄i/ cipales scz accētus qui fit p eleuacionē vo/ cis. vt in p̄ima sillaba hui⁹ vocis domi/ nus et representatur p figurā que dicitur op̄ia. ab ori qd̄ est acutū. Grauis qui fit p inclinationē vocis. vt patet in media silla/ ba et vltima huius dictionis domin⁹. z ex/ primif p figurā que dicitur Baria. a bari/ quod est graue. Circūflexus fit p̄im p ele/ uacionē. et p̄im p inclinationē vocis. vt patet in penultima huius ifinitiuī amare et si dubitat de ip̄o representatur p figurāz que dicitur piphone a peri qd̄ est circūz et p̄onos q̄ est sonus. vel pipomene a peri/ quod ē circūz z pomene q̄ est flexus. Cir/ cūflexus hodie ponit cū acuto neq̄ est in vsu nostro. Propter has tres species tri/ bus censetur nominib⁹. Dicitur nanq̄ accen/ tus propter acutū. tenor p̄ter grauem. to/ nus p̄ter circūflexū. vel ideo dicitur accēs/ tus. ab accinendo. i. ad significādū aliqd̄ canēdo qz ad hoc est accēt⁹ inuēt⁹ vt signi/ ficatio dictionis melius distinguatur Te/ nor dicitur a tenēdo qz vna sillaba maius vel minus tenet. Dicitur tonus quasi so/ nandi modus. ¶ Regule de accentib⁹ sūt tales. Nulla dicitio de natura acuit vltimā nisi greca vt libie z agathe. hebraica vt da/ uid z iacob. Item nulla dicitio naturaliter breuis circūflexi debet. qd̄ modo accipit pro acui. Itē omnis dicitio regitur vno so/ lo accentu. Ois dicitio monasillaba scdm̄ p̄munē vsuz legēdi habet accētū acutū vt fer lex lis. ros. Omnis dicitio bis sillaba acu/ it primā. vt virgo deus roma. Omnis di/ ctio trium sillabarū z pluriū habēs penul/ timā. naturaliter longā habet accentū sup/ ipsaz penultimā. vt fortuna habere poeta Omnis dicitio triū sillabarū z vltra habēs penultimā breuē acuit ante penultimā. vt dominus iusticia. Desecunda regula ex/ cipiunt plura. s. ergo qñ ponit p causa ad/ differentiā sui quādo est coniunctio illat/ ua. vt hoc facio ergo tui modo acuit vlti/ mam cōtra regulā de bis sillabis. ¶ Puta quando ponitur pro sicut ad differentiāz/ verbi puta in imperatiuo. Pone pro